

OANA CHELARU

Viața numărul 2 pentru pian și orchestră

ArcaPost
Poezie

Cuprins

Prefață / 7

Partea I

Stare / 15

Un air en Fa mineur / 17

Ezitare / 19

Acord pe tetracord / 21

Spania într-o singură dimensiune / 23

Design interior / 25

Duet cu mine / 27

Partitura / 29

Solfegiu I / 31

Solfegiu II / 33

În grădină la Sancho Panza / 35

Rămășițele serii / 37

Partea a II-a

Concertul / 41

Cinema / 43

Feminitate / 45

Maternitate / 47

Cântec la fierăstrău / 49

Într-o noapte de decembrie / 51

Teatrul de umbre / 53
Anamneză / 55
Octava / 57
D-Day / 59
Cântec pentru Ulise / 61
Hey, Jude / 63

Partea a III-a

Distanțe / 67
Suflare / 69
Dicționar interior / 71
Zabadak / 73
Cloud number 9 / 75
Tema / 77
Recviem / 79
Rugăciunea inimii / 81
Origami / 83

Poezie și tandrețe

Lectura poemelor Oanei Chelaru nu te poate lăsa indiferent. Dimpotrivă. Aș spune că discursul liric al autoarei se insinuează în conștiința celui ce citește și pune în mișcare resorturi dintre cele mai diverse. Într-adevăr, pentru Oana Chelaru, poezia nu este doar un act de cunoaștere și o intensă explorare a memoriei afective, ci o reinstaurare a lucrurilor, a oamenilor și a sentimentelor.

Având structura unui concert clasic, în trei părți, *Viața numărul doi pentru pian și orchestră* transcrie o neașteptată metamorfoză lăuntrică, într-o succesiune de poeme ce trec de la *affettuoso* (Partea I) la *piano* (Partea a III-a), traversând „țara suspendată“ a amintirilor și visurilor, în ritm *crescendo* (Partea a II-a). Este aici un alt fel de geneză a unei ființe de cuvinte, crescute din amintiri și „ploi neîntâmlate“, la ora înserării, când umbra și lumina se întrepătrund. Un eu îndelung reprimat își face loc printre fisurile unei existențe copleșite de „monotonia zilelor pierdute“ și se „desface din tăcere“. „Eu este un altul“ scria cândva Rimbaud, copleșit de revelația alterității latente în străfundurile sinelui, iar poemele din volumul Oanei Chelaru surprind, ca un ecou peste timp, această spectaculoasă multiplicare-destrămare a identității. Deloc întâmplător, momentul ales pentru dramatica „desfacere din sine“ este „jarul amurgului“, când contururile lumii se șterg și totul se destramă. Nici concertul la care suntem insistent invitați să luăm parte nu este unul obișnuit, căci partitura se modifică

pe măsură ce prim-solista, singulară și multiplă în același timp, pune în mișcare o cosmogonie *sui generis*, în care „se rotesc stroboscopic/ fâșii de vise, gânduri franjurate și nescrise,/ amintiri deșirate, ieșiri în decor,/ iertări compactate (ce condens interior!)/ faptele fără prihană ale inimii mele/ cu care apar în fața cortinei la aplauze,/ victoriile mele reputate cu pauze“. („Concertul“)

E o poezie a semitonurilor, în care nici o notă nu sună fals, poemele succedându-se asemeni unor secvențe muzicale cu un tempo precizat de la bun început. În această mișcare ce alternează ritmuri și cadențe diferite, obiectele cotidiene declanșează reverii lăuntrice, bântuite de „forma corpurilor trăite pe rând“, de umbrele părinților și de figuri arhetipale ca Don Quijote și Ulise. Nimic banal în această poezie de mare intensitate lirică, nimic previzibil în desfășurarea spontană a «teatrului de umbre» regizat în tăcere de tatăl, a cărui siluetă transparentă conduce săniuța din visul nopții de decembrie. Realitatea ca umbră, viața netrăită ca viață amintită, amintirile ca vise ale unui eu încă nedeslușit – iată tot atâtea teme în jurul cărora Oana Chelaru își țese pânza poetică, preocupată, asemenea Penelopei, să destrame țesătura aparentă a propriei vieți, pentru a provoca o re-naștere. Sunt multe poeme citabile integral în acest volum, în care memoria afectivă se hrănește din experiențe senzoriale, din ipostaze ale sinelui, risipite de-a lungul anilor, din frânturi de viață imaginată și dintr-un sentiment copleșitor al singurătății. *Viața numărul doi pentru pian și orchestră* e o carte vie, în care pulsează ritmic sunete și tăceri, cuvinte și necuvinte, clipe de viață trăită „la cea mai înaltă ficțiune“, ca în poezia lui Florin Iaru, și imagini fulgurante ale unui dincolo de aici și acum, rememorat, imaginat, scris de „o mână nevăzută“, care „se-apropie și rescrie“.

Poate poezia îmblânzi sentimentul acut al irosirii? Poate poezia să dea glas ipostazelor trăite și netrăite ale ființei, aducându-le

laolaltă? Ca act de cunoaștere, poezia Oanei Chelaru explorează misterul metamorfozelor sinelui de-a lungul vârstelor, etapele transformării lui *eu* în *altul*, până la soluția finală: „Sunt câte vieți? E vis? E-o țară suspendată?/ Am fost și sunt, eram, fusesem în curând,/ voi fi chiar ieri sau înc-o dată,/ iar mâine am plecat/ spre niciodată.“ („Anamneză“) Pe măsură ce „pasărea cântătoare a tinereții“ se îndepărtează, are loc despărțirea de corp, iar cântecul, din șoptit, devine țipăt, ca în „Cântec la fierăstrău“. Temei principale, interpretate *affettuos*, i se adaugă acorduri grave, în care se trece de la *fortissimo* la *andantino*, de la *forte* la *ritenuto*, ca într-un veritabil concert în care muzica transmite, în fiecare secvență, povești și stări, transformând risipirea în întreg coerent. O poezie făcută din „fâșii/ de umbră și lumină“, din cioburi de oglinzi și tristeți, din „cuvinte înSORITE“ și „note de pian/ cu octave de fier“, o poezie având ca punct de plecare ruptura existențială, conștiința acută că *eu* este o multitudine de euri disparate, risipite, irosite, care așteaptă să fie puse laolaltă, cu tandrețe, de mâna nevăzută a Creatorului: „Și totuși, în ruptură, pe trup, în rană pură, simțeam, cu ac de aur, măiastra-I cusătură“. („Cântec de fierăstrău“)

Oana Chelaru nu este o debutantă pe teritoriul poeziei, deși *Viața numărul doi pentru pian și orchestră* este primul ei volum de versuri. Prospețime și densitate a imaginilor, originalitate și forță a expresiei poetice, iată doar câteva dintre însușirile majore ale versurilor cuprinse în paginile acestui concert exploziv, ce transcrie o stare de paroxism a conștiinței. O carte de neuitat, un volum imposibil de trecut cu vederea.

Carmen Mușat

Partea I

Affettuoso

Stare

Sotto voce

eram în casa de pe colină
la ferestre fluturau fâșii
de umbră și lumină
stăteam puțin pe podea
doar puțin
cu capul în mâini
gândurile mi se prelingeau
de-a lungul obrazilor
și fluturi albi mă împresurau
și se topeau
în aerul înserării
liniștea trosnea ca o mobilă veche
părea că cineva
mă va strânge în brațe
o clipă
cât o lună plină

Un air en Fa mineur

Adagio

amurgul lăsase pe pervaz o dără groasă de vopsea
cu coatele sprijinite pe muchia ferestrei
 las corpul
să mi se evapore lent în seara sângerândă peste lume...
oglinzile mele

 deschid ochi de argint lichid
 și se sparg în tristeți

și-n fiecare ciob e lumea mea nevăzută
ca picătura de rouă rostogolită în iarba înaltă
prin care pășește doar Dumnezeu
desculț

Ezitare

Lento

locuiam într-un cub de tăcere, cu fețele perfecte, toate mate.
se mai ciocneau de muchii trecătorii cu râsete grăbite, colorate.

fără să știu mi s-a deschis
fereastră

în sticlele tăiate
e clipa mea de diamant?
e tromba orei răsfirate?

aș fi rostit atunci cuvinte, cuvinte însoțite, pline toate
doar cu vocale aurite.

În limba îngerilor poate?

Acord pe tetracord

Pizzicato

Cine și-a înmuiat tocul
 în cerneala invizibilă a imaginației mele?
Cine scrie pe hârtie
 cu degete de mătase
 indescifrabila caligrafie?
Cine pășește pe literele numelui meu
 ca pe un caldarâm de *pietra serena*?
Ce trubadur din veac obscur
 stârnește în surdină
 pasărea cântătoare a tinereții?